

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.

Ефективна економіка. 2023. № 3.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.3.12>

УДК 336.1:338.2:614

М. М. Забаштанський,

д. е. н., професор, директор ННІ бізнесу, природокористування і туризму,

Національний університет «Чернігівська політехніка»

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9417-0163>

С. Л. Коваль,

к. е. н., доцент кафедри фінансів ім. С.І. Юрія,

Західноукраїнський національний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1565-4029>

**ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ
ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ СФЕРИ ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я**

M. Zabashtanskyi,

Doctor of Economic Sciences, Professor, Director of the Educational-Scientific

Institute of Business, Environmental Management and Tourism,

Chernihiv Polytechnic National University

S. Koval,

PhD in Economics, Associate Professor,

Associate Professor of the S. Yuriy Department of Finance,

West Ukrainian National University

**PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP AS A TOOL FOR FINANCING THE
DEVELOPMENT OF THE HEALTH SECTOR**

Здійснено систематизацію та оцінку існуючих підходів до визначення сутності державно-приватного партнерства. Вказано, що форми державно-приватного партнерства у системі охорони здоров'я є такими ж як і в інших сферах, при цьому наведено особливості їх реалізації. Визначено переваги застосування державно-приватного партнерства у сфері охорони здоров'я для держави, приватних партнерів, медичних працівників, пацієнтів. Розглянуто розподіл напрямків діяльності між державним і приватним бізнесом в межах ДПП у сфері охорони здоров'я. Вказано на стримуючі фактори упровадження державно-приватного партнерства у сучасних умовах. Запропоновано визначення державно-приватного партнерства у сфері охорони здоров'я як інструменту фінансового забезпечення, який застосовується у процесі співробітництва держави і приватного сектора та створює умови для залучення та ефективного використання альтернативних джерел фінансування діяльності установ охорони здоров'я та підвищення якості медичних послуг. Зроблено висновок про необхідність застосування державно-приватного партнерства як умови подальшого розвитку системи охорони здоров'я.

The systematization and evaluation of existing approaches to determining the essence of public-private partnerships have been carried out. It was noted that public-private partnership aims to promote the state's socio-economic development and improve the quality of public services by attracting additional resources. The features, scopes and forms of implementation of public-private partnerships are considered. It is indicated that the forms of public-private partnership in the healthcare system are the same as in other areas, while the features of their implementation are given. The principles of application of public-private partnership in the sphere of healthcare are considered. The advantages of public-private healthcare partnerships for the state, private partners, medical workers, and patients are determined.

The distribution of activities between public and private businesses in the framework of PPP in the healthcare sector is considered. The restraining factors of introducing public-private partnerships in modern conditions in practice are highlighted. The growth of opportunities for introducing PPP at the local level within decentralization is indicated. An example of the practical application of public-private partnership on the territory of the Ternopil urban community in the development of the project "Creation of the Center for Rehabilitation and Restorative

Treatment based on the unfinished construction of the therapeutic building of the municipal non-commercial enterprise "City Communal Hospital # № 3" in Volynska street 40, Ternopil".

The definition of public-private partnership in the healthcare sector is proposed as a financial support tool used in cooperation between the state and the private sector and creating conditions for attracting and effectively using alternative sources of financing for the activities of healthcare institutions and improving the quality of medical services. It is concluded that it is necessary to use the public-private partnership as a condition for further development of the healthcare system and to improve the socially significant benefits in this area.

Ключові слова: державно-приватне партнерство, співробітництво, фінансове забезпечення, сфера охорони здоров'я.

Keywords: public-private partnership, cooperation, financial support, healthcare.

Постановка проблеми. Війна, яка триває вже другий рік на території України фінансово виснажує та вимагає пошуку додаткових фінансових джерел для підтримки усіх сфер діяльності держави. У таких умовах особливого значення набувають питання, які стосуються підтримки та подальшого розвитку соціальної сфери, зокрема фінансового забезпечення діяльності установ охорони здоров'я. Саме тому, застосування інструментів державно-приватного партнерства для залучення фінансових ресурсів приватного бізнесу сприятиме як вирішенню нагальних фінансових проблем функціонування закладів охорони здоров'я, так і їх подальшому розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика державно-приватного партнерства (ДПП) є об'єктом дослідження багатьох вчених. Зокрема у роботі О. Дідченко, С. Москаленко [5] досліджено сутність ДПП та світовий досвід його застосування. У працях С. Пакуліна, А. Ципкіна, А. Пакуліної [13], В. Струкової [18], В. Круглова [10], Н. Дутко [6] розкрито як теоретичні, так і практичні засади реалізації державно-приватного партнерства. Вітчизняні науковці активно досліджують розвиток державно-приватного партнерства у різних сферах: О. Сідуняк [16] – у соціальній сфері, І. Килимник,

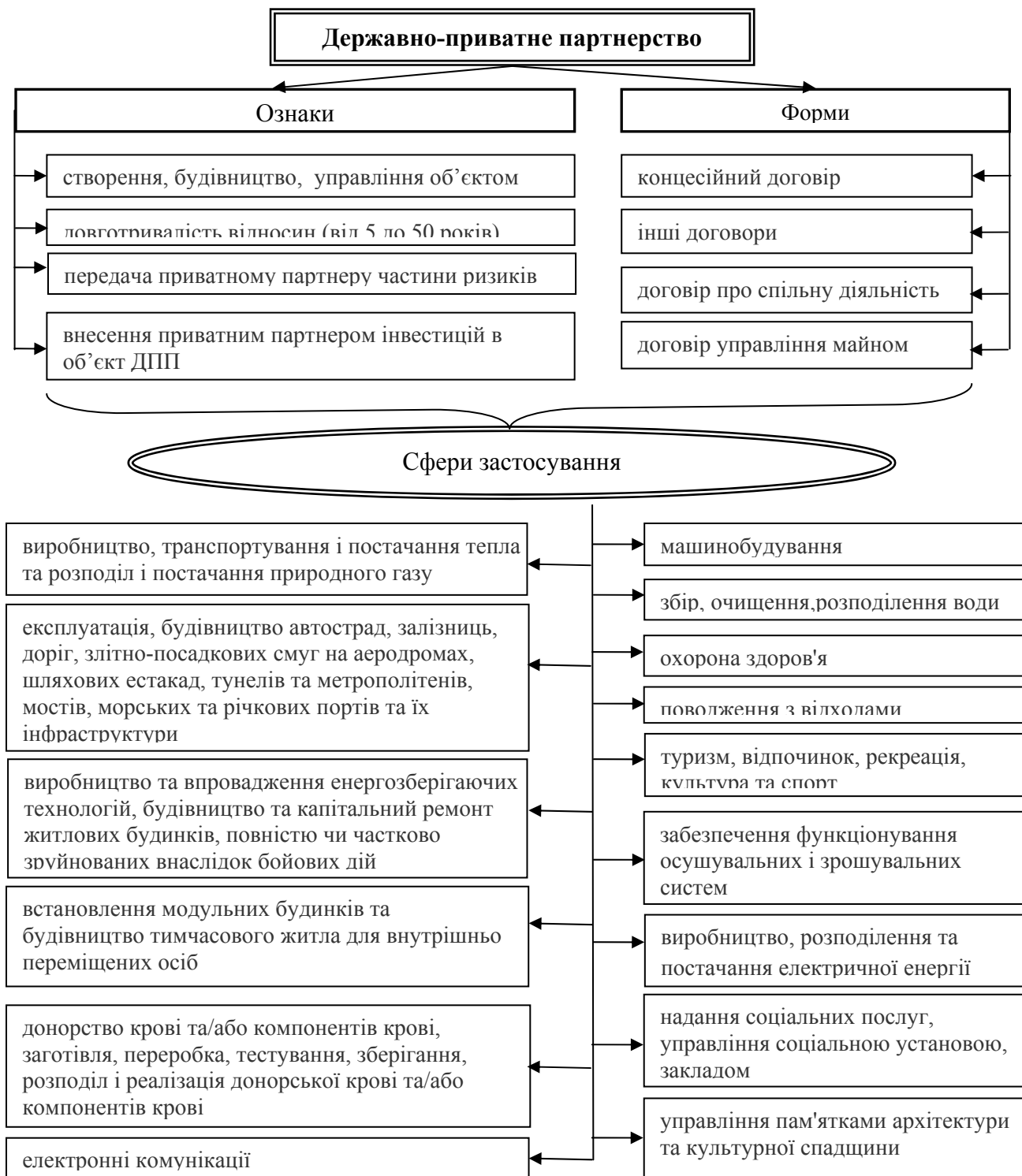
Т. Коляда, А. Домбровська, А. Бровдій [14] – у галузі житлово-комунального господарства; М. Томич [19] – у зовнішньоекономічній діяльності; Н. Бондар, В. Кошарний [2], С. Захарін, Г. Данченко, Ю. Усенко [7] – у туристичній сфері.

Можливості та переваги застосування державно-приватного партнерства у сфері охорони досліджували О. Бурцева [4], В. Борщ [3], О. Бежевець, Ю. Белінська [1], Д. Турчак [20], Ю. Шевчук [21]. Визнаючи значний внесок вчених у розвиток досліджень з вищезгаданої проблематики, вважаємо за доцільне продовжити вивчення фінансових аспектів реалізації державно-приватного партнерства, зокрема як інструменту фінансового забезпечення розвитку сфери охорони здоров'я.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз існуючих підходів до трактування державно-приватного партнерства, визначення суті та необхідності його застосування як інструменту фінансового забезпечення установ охорони здоров'я.

Виклад основного матеріалу. Державно-приватне партнерство спрямоване на сприяння соціально-економічному розвитку держави та покращення якості суспільних послуг шляхом залучення додаткових ресурсів. Реалізація державно-приватного партнерства в Україні регламентується Законом України «Про державно-приватне партнерство» [15], де визначено ознаки, сфери застосування та форми його здійснення (рис. 1). Відповідно до закону, державно-приватне партнерство полягає у співробітництві «між державою Україна, Автономною Республікою Крим, територіальними громадами в особі відповідних державних органів ... та юридичними особами на основі договору ... та відповідає ознакам державно-приватного партнерства» [15].

Вивчення проблематики державно-приватного партнерства дозволило зробити висновок про існування широкого спектру підходів до тлумачення досліджуваного поняття. Так, О. Сідуняк трактує ДПП як взаємовигідне співробітництво, у якому об'єднано зусилля як держави, так і бізнесу та суспільства загалом для подальшого розвитку соціальної сфери [16, с. 65–66].

Рис. 1. Ознаки, сфери застосування, форми здійснення державно-приватного партнерства

Примітка. Узагальнено за [15]

Аналогічний підхід до визначення державно-приватного партнерства простежується у О.І. Дідченко та С.А. Москаленко, які вбачають у ньому «співпрацю між державною владою та приватним сектором у суспільно значущих галузях» [5]. При цьому вчені наголошують на важливій ролі

приватного сектора, який не лише зацікавлений в отриманні прибутків, а й розуміє соціальну відповідальність перед суспільством.

На думку М. В. Ільїної та Ю. Б. Шпильової, державно-приватне партнерство є не просто співпрацею держави та бізнесу, а виступає інструментом її реалізації, при цьому «може набувати різних форм, мати різне функціональне спрямування, але слугує спільній меті – поліпшенню стану територій» [8, с. 21].

Як інструмент державної, зокрема, бюджетної політики для реалізації соціально значущих проектів розглядають державно-приватне партнерство І. І. Килимник, А. В. Домбровська, Т. А. Коляда та А. М. Бровдій [14, с. 10].

Чимало науковців визначають державно-приватне партнерство як взаємодію держави і приватного сектора. Так, на думку С. Л. Пакуліна, Ю. А. Ципкіна та А. А. Пакуліної, ДПП проявляється у взаємодії держави і бізнесу у процесі вирішення суспільно важливих завдань на взаємовигідних умовах [12, с. 4.10]. Такої ж позиції дотримується і Я. С. Левченко [11, с. 91].

Грунтовне дослідження проблематики державно-приватного партнерства дозволило В. Д. Струковій запропонувати наступне тлумачення: «інституційно оформлена взаємодія державного і приватного секторів на основі міжнародних норм і національного законодавства з метою задоволення певних суспільних потреб, де головним партнером виступає держава, яка бере на себе відповідальність перед суспільством та ключовий ризик можливої не реалізації або неналежної реалізації проекту» [18, с. 26]. Як бачимо, вище наведені визначення вказують на суб'єкти співпраці (взаємодії) та визначають її мету.

Дослідження особливостей державно-приватного партнерства у сучасних реаліях дало можливість М.І. Томич не лише трактувати його як взаємодію держави та підприємницьких структур, яка має характер системної кооперації. Вчена вбачає у ДПП фундамент для відбудови та реконструкції об'єктів та територій, які зруйновано внаслідок військової агресії Росії проти України [19, с. 29].

С. В. Захарін, Л. Г. Данченко та Ю. В. Усенко також вбачають у державно-приватному партнерстві взаємодію держави і бізнесу, яка реалізується за

допомогою правового механізму узгодження інтересів [7, с. 93]. При цьому, науковці вказують, що на практиці державно-приватне партнерство полягає у залученні на контрактних умовах приватного сектора для підвищення ефективності публічного сектору економіки, на умовах компенсації витрат, поділу компетенцій, ризиків та зобов'язань [7, с. 93].

Заслужують на увагу трактування державно-приватного партнерства як системи відносин. Так, Н. М. Бондар та В. О. Кошарний визначають досліджуване поняття як систему відносин між державним та приватним партнерами, у процесі яких ресурси цих партнерів об'єднуються, а ризики та відповідальність розподіляються для забезпечення довгострокової взаємовигідної співпраці спрямованої на створення нових або модернізації існуючих об'єктів, котрі потребують залучення інвестицій [2, с. 31]. Такий підхід до тлумачення ДПП містить уточнення в контексті визначення умов реалізації відносин між партнерами: об'єднання ресурсів, розподіл ризиків, довгостроковість та мету.

Такої ж позиції дотримується В. В. Круглов, на думку якого – це «комплексний механізм інституційно визначених взаємовигідних організаційно-правових і економічних відносин суб'єктів державного управління з господарюючими суб'єктами приватної форми власності, які здійснюються у різних сферах соціально-економічної діяльності, та мають обумовлені характеристики (довгостроковість, поєднання фінансових та управлінських ресурсів, розподіл повноважень, ризиків, витрат, відповідальності) з метою отримання синергетичного ефекту у реалізації суспільних та державних інтересів (сталий розвиток суспільства, ефективний розвиток економіки, зростання якості життя населення, створення суспільних благ тощо) шляхом створення та експлуатації інфраструктурних об'єктів та надання суспільних послуг» [10, с. 20]. Як бачимо, у даному тлумаченні зосереджено увагу не лише на суб'єктах та меті ДПП, а й вказано характерні ознаки, шляхи реалізації та різноманіття сфер застосування.

Як інструмент, що застосовується для розвитку соціальної інфраструктури та надання якісних послуг в межах виконання органами влади

покладених на них обов'язків, розглядає державно-приватне партнерство Н.Г. Дутко [6, с. 111].

Ю.В. Шевчук трактує державно-приватне партнерство на лише як інструмент, а і як метод фінансування розвитку медицини [21, с. 418]. На думку вченого, ДПП сприяє ефективному використанню фінансових ресурсів при збереженні державного контролю за діяльністю закладів охорони здоров'я [21, с. 425].

Дослідження можливостей подальшого розвитку закладів охорони здоров'я О. Бежевець та Ю. Белінська здійснили через призму джерел фінансового забезпечення. Автори зазначають, що у процесі реалізації заходів медичної реформи змінилися підходи до фінансування даної сфери, що зумовлено, в першу чергу, нестачею бюджетних коштів. Саме тому, науковці розглядають ДПП «як інструмент залучення приватних інвестицій у соціально значущий сектор економіки та як форму співробітництва державного і приватного секторів, яка є взаємовигідною для всіх учасників» [1].

ДПП у сфері охорони здоров'я спрямоване на підвищення якості медичних послуг при забезпеченні результативності діяльності медичних закладів завдяки залученню досвіду та компетенцій приватного партнера, а також ефективному використанню коштів бюджетів [12, с. 13].

Форми державно-приватного партнерства у системі охорони здоров'я є такими ж як і в інших сферах та регламентуються Законом України «Про державно-приватне партнерство» [15]: концесійний договір, договір про спільну діяльність та договір управління майном. Разом з тим, реалізація державно-приватного партнерства у системі охорони здоров'я має певні особливості:

- недопущення скорочення мережі державних та комунальних установ охорони здоров'я;
- одним із суб'єктів відносин є Міністерство охорони здоров'я або орган місцевого самоврядування;
- досягнення збалансованості соціальної і комерційної складової частини проекту;

– конституційні обмеження стосовно платних послуг закладів охорони здоров'я [12, с. 13].

Дослідження особливостей ДПП у медичній галузі дозволило Ю.В. Шевчук запропонувати можливі сфери застосування державно-приватного партнерства у системі охорони здоров'я (табл. 1).

Таблиця 1. Розподіл напрямків діяльності між державним і приватним бізнесом в межах ДПП у сфері охорони здоров'я [21, с. 425]

Приватний сектор	ДПП	Державний сектор
Фармацевтика, аптечний бізнес; медичне обладнання та устаткування, інструменти та засоби медичного призначення; допоміжні матеріали медичного призначення (меблі, медичний одяг); спеціалізовані ЗМІ (медичного профілю); нетрадиційна та народна медицина; первинна медицина (приватні медичні кабінети, інститут сімейного лікаря); вторинна (спеціалізована) та третинна (високоспеціалізована) медицина (діагностика, лікування у приватній практиці); медичне страхування; медичні фірми, посередники і консультанти	фармацевтика; медичне обладнання та устаткування, інструменти та засоби медичного призначення; реконструкція та ремонтно-будівні роботи медичних закладів та споруд; вторинна (спеціалізована) та третинна (високоспеціалізована) медицина (діагностика, лікування); санаторно-курортні послуги (оздоровлення та реабілітація); медичні дослідження, наука, освіта; профілактика (спорт, відпочинок, фізкультура, «зелений» туризм)	донорська служба; первинна (медико-санітарна допомога, інститут сімейного лікаря), екстрена та медицина катастроф; медичне забезпечення та оздоровлення дітей, вагітних, пенсіонерів та інвалідів; санаторно-курортне оздоровлення після складних операцій та захворювань (реабілітація); контроль та управління у сфері охорони здоров'я

На думку В. І. Борщ, досягнути поставлених цілей у процесі застосування державно-приватного партнерства в сфері охорони здоров'я України можна лише при дотриманні державним та приватними партнерами наступних принципів:

- рівноправного розподілу ризиків між партнерами;
- єдності інтересів партнерів;
- взаємодоповнюючого та добровільного партнерства;
- забезпечення інноваційного розвитку вітчизняної системи охорони здоров'я;
- спрямованості на отримання соціального та економічного ефектів;
- досконалості нормативно-правової бази щодо регулювання відносин партнерів;

- інформаційне забезпечення суб'єктів державно-приватного партнерства;
- достатній рівень підготовки медичного та управлінського персоналу для успішної реалізації медико-соціальних проектів державно-приватного партнерства;
- ефективності використання бюджетних коштів [3, с. 159].

Реалізація проектів у формі державно-приватного партнерства у сфері охорони здоров'я надає певні вигоди всім зацікавленим суб'єктам: державі, приватним партнерам, медичним працівникам, пацієнтам. Перевагами застосування державно-приватного партнерства для держави є прискорення інноваційного розвитку сфери охорони здоров'я, сприяння формуванню конкурентного середовища при створенні рівних умов для закладів охорони здоров'я різних форм власності тощо. Приватний бізнес, співпрацюючи на засадах державно-приватного партнерства має можливість отримувати фінансову вигоду, медичні працівники – нові можливості для працевлаштування та зростання заробітної плати, підвищення кваліфікації, пацієнти – отримують якісні медичні послуги.

І хоча державно-приватне партнерство є альтернативним інструментом залучення інвестицій для забезпечення подальшого розвитку сфери охорони здоров'я його реалізація на практиці утруднюється впливом певних стримуючих факторів серед яких: недосконале законодавство, відсутність гарантії виконання договорів, корупційні ризики для приватних інвесторів [4].

Загальновідомо, що діяльність установ охорони здоров'я здійснюється переважно за рахунок коштів бюджетів та власних коштів (отриманих за надання послуг). Сучасні реалії характеризуються недостатністю бюджетних коштів для подальшого розвитку медичних закладів, що зумовлює потребу в активізації процесів державно-приватного партнерства.

В умовах децентралізації зростають можливості впровадження ДПП на місцевому рівні. Так, «Стратегічним планом розвитку Тернопільської міської територіальної громади до 2029 р.» [17] розроблено напрямки модернізації установ охорони здоров'я, які передбачають застосування державно-приватного партнерства. У межах реалізації стратегічного плану розроблено проект

«Створення Центру реабілітаційного та відновлювального лікування на базі незавершеного будівництва терапевтичного корпусу КНП «Міська комунальна лікарня № 3» по вул. Волинська, 40 в м. Тернопіль» [9]. Проект розрахований на 25 років (в тому числі введення в дію упродовж 3 років). У 2022 р. прийнято рішення про проведення конкурсу та затверджено механізм визначення партнера в контексті реалізації даного проекту. Державним партнером є Тернопільська міська рада та міська комунальна лікарня № 3. З боку бізнесу, у конкурсі можуть брати участь особи, які мають досвід управління аналогічними об'єктами упродовж не менше трьох років; є суб'єктами ринку медичних послуг, мають ліцензії та дозволи на здійснення відповідної діяльності та володіють достатнім обсягом фінансових ресурсів для реалізації проекту. Об'єктом державно-приватного партнерства є незавершене будівництво терапевтичного корпусу лікарні, що перебуває у комунальній власності [9]. У новоствореному медичному закладі надаватимуться послуги відновлювального та реабілітаційного лікування, тому потреба реалізації вищезгаданого проекту посилюється в умовах повномасштабної війни та бойових дій на території України, коли зростає необхідність у відновлювальному лікуванні та реабілітації поранених у бойових діях. І хоча реалізація даного проекту є надзвичайно актуальною, реалії часу зумовили прийняття рішення про оголошення конкурсу з визначення приватного партнера не раніше, як через 30 днів після закінчення воєнного стану в Україні [9].

Висновки. Дослідження підходів до трактування поняття «державно-приватне партнерство», що існують у вітчизняній фінансовій науці дозволило їх систематизувати та виокремити ключові формулювання:

- співробітництво (співпраця) держави і бізнесу [5; 16];
- інструмент співпраці держави і бізнесу [8];
- взаємодія держави і приватного сектора [7; 11; 13; 18; 19];
- інструмент реалізації державної політики [14];
- система відносин між державним та приватним партнерами [2; 10].

Враховуючи напрацювання вчених економістів та узагальнивши основні сутнісні характеристики, пропонуємо під державно-приватним партнерством

розуміти взаємовигідне та довготривале співробітництво держави і приватного сектора, яке базується на поєднанні їх фінансових та інших ресурсів з метою підвищення ефективності публічного сектору економіки.

У свою чергу, пропонуємо розглядати державно-приватне партнерство у сфері охорони здоров'я як інструменту фінансового забезпечення, який застосовується у процесі співробітництва держави і приватного сектора та створює умови для залучення та ефективного використання альтернативних джерел фінансування діяльності установ охорони здоров'я та підвищення якості медичних послуг.

Підсумовуючи зазначимо, що застосування державно-приватного партнерства є нагальною потребою для подальшого розвитку сфери охорони здоров'я. Реалізація механізму ДПП сприятиме залученню інвестиційних коштів приватного бізнесу для реалізації проектів, таким чином, застосування державно-приватного партнерства сприятиме покращенню рівня суспільно-значущих благ, які надаються у системі охорони здоров'я.

Предметом подальших наукових розвідок стане дослідження форм державно-приватного партнерства у сфері охорони здоров'я.

Література

1. Бежевець О., Белінська Ю. Державно-приватне партнерство: опції для розвитку медичних закладів. *Щотижневик АПТЕКА*. 2021. № 4 (1275). URL : <https://www.apteka.ua/article/magazine/1275/>. (дата звернення 2.03.2023 р.).
2. Бондар Н. М., Кошарний В. О. Сутність механізму державно-приватного партнерства та його місце у підтримці розвитку туризму в Україні. *Економіка та управління на транспорті*. 2015. Вип. 1. С. 30–34.
3. Борщ В. І. Державно-приватне партнерство як запорука інноваційного розвитку національної галузі охорони здоров'я. *Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія : Економіка, управління та адміністрування*. 2019. № 2. С. 156–161.
4. Бурцева О. Є. Державно-приватне партнерство як дієвий інструмент регулювання ринку медичних послуг. *Ефективна економіка*. 2020. № 7. URL:

<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8143> (дата звернення: 08.03.2023).

DOI: 10.32702/2307-2105-2020.7.72

5. Дідченко О.І., Москаленко С.А. Державно-приватне партнерство: сутність, законодавство, закордонний досвід. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2012. № 2. URL: <https://jpfrd.donnu.edu.ua/article/view/1714> (дата звернення: 30.08.2022).

6. Дутко Н. Г. Державно-приватне партнерство: перспективи розвитку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 4. С. 109–114. DOI: 10.32702/2306-6814.2020.4.109.

7. Захарін С. В., Данченко Л. Г., Усенко Ю. В. Державно-приватне партнерство як перспективний інструмент реалізації інтеграційної стратегії розвитку підприємства (на прикладі сфери туризму і курортів). *Економічний вісник університету*. 2016. Вип. 29 (1). С. 89–97.

8. Ільїна М.В., Шпильова Ю.Б. Публічно-приватне партнерство як механізм розвитку сільських територій. *Економіка природокористування і сталий розвиток*. 2019. № 6 (25). С. 20–26.

9. Конкурсна документація з вибору приватного партнера для здійснення державно-приватного партнерства для реалізації проекту «Створення Центру реабілітаційного та відновлювального лікування на базі незавершеного будівництва терапевтичного корпусу Комунального некомерційного підприємства «Міська комунальна лікарня №3» по вул. Волинська, 40 в м. Тернопіль»: офіційний сайт Тернопільської міської ради. URL: https://ternopilcity.gov.ua/app7/8_p15_051-dodatok-16_05_2022.pdf. (дата звернення 2.03.2023 р.).

10. Круглов В. В. Розвиток державно-приватного партнерства в Україні: механізми державного регулювання : монографія. Харків : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2019. 252 с.

11. Левченко Я. С. Формування державно-приватного партнерства: від історії до сьогодення. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва*. 2019. № 1. С. 90–100.

12. Методичні рекомендації для державних та комунальних закладів охорони здоров'я для працівників органів управління у сфері охорони здоров'я для впровадження проєктів державно-приватного партнерства у сфері охорони здоров'я. 2018. URL : <https://moz.gov.ua/uploads/1/7840-1234567890.pdf>. (дата звернення 2.03.2023 р.).

13. Пакулін С. Л., Ципкін Ю. А. , Пакуліна А. А. Розвиток державно-приватного партнерства в регіоні в умовах уповільнення темпів глобалізації економіки. *Траєкторія науки*. 2017. Т. 3. № 1. С. 4.9–4.23.

14. Перспективи розвитку державно-приватного партнерства в галузі житлово-комунального господарства : колективна монографія / І. І. Килимник, Т. А. Коляда, А. В. Домбровська, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 139 с.

15. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 01.07.2010 № 2404-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text>

16. Сідуняк О. В. Державно-приватне партнерство у соціальній сфері: механізм узгодження інтересів держави, бізнесу і суспільства. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки*. 2014. Вип. 4. С. 61–67.

17. Стратегічний план розвитку Тернопільської міської територіальної громади до 2029 р. URL: <https://ternopilcity.gov.ua/strategichni-ta-programni-dokumenti/plan-strategichnogo-rozvitku-mista-ternopolya-do-2025-roku/18938.html>. (дата звернення 2.03.2023 р.).

18. Струкова В. Д. Адміністративно-правове регулювання публічно-приватного партнерства в Україні: дис.. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Нац. акад. внутрішніх справ, Київ, 2016. 226 с.

19. Томич М.І. Оцінювання та розвиток державно-приватного партнерства у зовнішньоекономічній діяльності: дис.. ... доктора філософії: 292 / Нац. ун-т «Львівська політехніка» МОН України, Львів, 2022. 223 с.

20. Турчак Д.В. Суть та значення державно-приватного партнерства у сфері охорони здоров'я. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2019. № 10. С. 127–131.

21. Шевчук Ю. В. Розвиток державно-приватного партнерства у контексті вдосконалення фінансового забезпечення сфери охорони здоров'я. *Економічний вісник університету*. 2017. Вип. 33(1). С. 416–428.

References

1. Bezhevets', O. and Belins'ka, Yu. (2021), “Public-private partnership: options for the development of medical institutions”, *Schotyzhnevyyk APTEKA*. vol. 4 (1275), available at: <https://www.apteka.ua/article/magazine/1275>. (Accessed 2 March 2023).

2. Bondar, N. M. and Kosharnyj, V. O. (2015), “The essence of the mechanism of public-private partnership and its place in supporting the development of tourism in Ukraine” *Ekonomika ta upravlinnia na transporti*. vol. 1, pp. 30–34.

3. Borsch, V. I. (2019), “Public-private partnership as a guarantee of innovative development of the national healthcare industry” *Visnyk Zhytomyrs'koho derzhavnoho tekhnolohichnoho universytetu. Seriiia : Ekonomika, upravlinnia ta administruvannia*, vol. 2, pp. 156–161.

4. Burtseva, O. (2020), “Public-private partnership as an effective tool of medical services market regulation”, *Efektivna ekonomika*, vol. 7, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8143>. (Accessed 2 March 2023). DOI: 10.32702/2307-2105-2020.7.72

5. Didchenko, O.I. and Moskalenko, S.A. (2012), “Public-private partnership: essence, legislation, foreign experience”, *Ekonomichnyj visnyk Zaporiz'koi derzhanoi inzhenernoi akademii*, vol. 2. Available at: <https://jpfrd.donnu.edu.ua/> (Accessed 30 August 2022).

6. Dutko, N. H. (2020), “Public-Private Partnership: Prospects for Development”, *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 4, pp. 109–114. DOI: 10.32702/2306-6814.2020.4.109.

7. Zakharin, S. V. Danchenko, L. H. and Usenko Yu. V. (2016), “Public-private partnership as a promising tool for implementing the integration strategy enterprise development (on the example of tourism and resorts)”, *Ekonomichnyj visnyk universytetu*, vol. 29 (1), pp. 89–97.

8. Il'ina, M.V. and Shpyl'ova, Yu.B. (2019), "Public-private partnership as a mechanism for rural development", *Ekonomika pryrodokorystuvannia i stalij rozvytok*, vol. 6 (25), pp. 20–26.

9. Ternopil city council (2022), "Tender documents for the selection of a private partner for the implementation of a public-private partnership for the implementation of the project "Creation of the Center for Rehabilitation and Restorative Treatment on the basis of the unfinished construction of the therapeutic building of the Municipal Non-Profit Enterprise "City Communal Hospital No. 3" on St. Volynska, 40 in the city of Ternopil", available at: https://ternopilcity.gov.ua/app7/8_p15_051-dodatok-16_05_2022.pdf. (Accessed 2 March 2023).

10. Kruhlov, V. V. (2019), *Rozvytok derzhavno-pryvatnoho partnerstva v Ukraini: mekhanizmy derzhavnoho rehuliuвання* [Development of public-private partnership in Ukraine: mechanisms of state regulation], KharRI NADU «Mahistr», Kharkiv, Ukraine.

11. Levchenko, Ya. S. (2019), "Formuvannia derzhavno-pryvatnoho partnerstva: vid istorii do s'ohodennia", *Problemy i perspektyvy rozvytku pidpryemnytstva*, vol. 1, pp. 90–100.

12. Ministry of Health (2018), "Methodological recommendations for state and communal health care institutions for employees of management bodies in the field of health care for the implementation of public-private partnership projects in the field of health care", available at: <https://moz.gov.ua/uploads/1/7840-1234567890.pdf>. (Accessed 2 March 2023).

13. Pakulin, S. L., Tsyppin Yu., A. and Pakulina A. A. (2017), "Development of public-private partnerships in the region in the face of a slowdown in the globalization of the economy", *Traektorii nauky*, vol. 3. № 1, pp. 4.9–4.23.

14. Kylymnyk, I. I., Koliada, T. A Dombrovs'ka, A. V. and Brovdij, A. M. (2018), *Perspektyvy rozvytku derzhavno-pryvatnoho partnerstva v haluzi zhytlovo-komunal'noho hospodarstva* [Prospects for the development of public-private partnerships in the field of housing and communal services], KhNUMH im. O. M. Beketova, Kharkiv, Ukraine.

15. The Verkhovna Rada of Ukraine (2010), The Law of Ukraine "On public-private partnership", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text> (Accessed 6 March 2023).

16. Siduniak, O. V. (2014), "Public-private partnership in the social sphere: a mechanism for coordinating the interests of the state, business and society", *Visnyk Chernivets'koho torhovel'no-ekonomichnoho instytutu. Ekonomichni nauky*, vol. 4, pp. 61–67.

17. Ternopil City Council (2019), "Strategic plan for the development of the Ternopil city territorial community until 2029", available at: <https://ternopilcity.gov.ua/strategichni-ta-programni-dokumenty/plan-strategichnogo-rozvitku-mista-ternopolya-do-2025-roku/18938.html>. (Accessed 2 March 2023).

18. Strukova, V. D. (2016), "Administrative and legal regulation of public-private partnership in Ukraine", Ph.D. Thesis, Natsional'na akademiia vnutrishnikh sprav, Kyiv, Ukraine.

19. Tomych, M.I. (2022), "Evaluation and development of public-private partnership in foreign economic activity", Ph.D. Thesis, Natsional'nyj universytet «L'vivs'ka politehnika» MON Ukrainy, L'viv, Ukraine.

20. Turchak, D.V. (2019), "The essence and importance of public-private partnership in the field of health", *Publichne upravlinnia i administruvannia v Ukraini*, vol. 10, pp. 127–131.

21. Shevchuk, Yu. V. (2017), "Development of public-private partnerships in the context of improving the financial provision of the health sector", *Ekonomichnyj visnyk universytetu*, vol. 33(1). pp. 416–428.

Стаття надійшла до редакції 15.03.2023 р.